

KÅ

Fyren

NR4-2000

Evert Taube å dom andre brede pøjkarna

**KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG**

Redaktören har ordet

Slutet närmar sig

Ja nu är snart det första året på det nya millenniet till ända. Det innebär också att min tid som redaktör för denna tidning närmar sig sitt slut.

Jag har meddelat styrelsen att jag lämnar detta jobb i och med årsmötet år 2001. Jag skall hinna med första numret nästa år också, men sedan är det dags för en ny kraft att ta över.

Det har varit några roliga år och jag kommer säkert att sakna kontakten med Er läsare. Många brev har jag fått, och många konstruktiva förslag på hur jag ska kunna vidareutveckla denna tidning.

Ny organisation

Nu har KA 4 bytt skepnad och blivit AMF 4. Mer om det kan Ni läsa om på annan plats i detta nummer. Vad det innebär för kamratföreningens del är inte upp till mig att sja om, men att det blir förändringar på sikt är väl ganska klart. Vi minörer, artillerister, signalister, tekniker av gamla skolan o.s.v. är historia.

En bra historia

Ledningen inom den nya amfibieorganisationen har klart sagt att "utan historia kan man inte skapa en framtid". Det innebär att vi "äldre" har en uppgift i att ge de yngre vad de behöver av historia för att kunna vara drivande framåt.

Vårt eminenta museum är ett lysande exempel på vad man kan göra. Denna tidning är också ett forum för att göra historien känd. Risken är att det blir så mycket historia så att det bara fångslar de redan frälsta. Min efterträdarens uppgift blir att hitta rätt balans mellan vad som har hänt och vad som händer idag. Jag vet att jag lyckats dåligt men med ett nära samarbete med AMF 4 personal tror jag säkert denne nye redaktör lyckas bättre.

Jag önskar honom/henne lycka till i framtiden.

Med dessa rader ger jag Er det näst sista numret med mig som redaktör

Kaj

<p>Redaktion:</p> <p>Redaktör: Kaj Modig</p> <p>Utgivning: Fyra nummer per år</p> <p>Tryckare: Proline Offset Långedragsvägen 48 426 71 Västra Frölunda 031 / 69 05 55</p> <p>Manusstopp nästa nummer: 1 februari</p> <p>Utgivn. dag nästa nummer: mitten febr</p>	<p>KA 4 Kamratförening:</p> <p>Styrelse:</p> <p>Ordförande: Bo Andersson</p> <p>1 Vice ordf.: Gustav Lundberg</p> <p>2 Vice ordf.: Kjell Sörquist</p> <p>Sekreterare: Christer Norlander</p> <p>Skattmästare: Sven-Göran Palm</p> <p>Klubbmästare: Erik Niklasson</p> <p>Ledamöter: Gunnar Hellekant Lars-Åke Krantz Peder Lidbark Johan Gustavsson</p>	<p>Adresser:</p> <p>Föreningen: KA 4 kamratförening KA 4 Stab Box 5155 426 05 Västra Frölunda</p> <p>Tel: Växel MKV 031 / 69 20 00 Ordf sekr. 031 / 69 27 40 Fax: 031 / 69 27 41</p> <p>Hemsida på Internet: WWW.ka4.mil.se</p> <p>Redaktionen: Kaj Modig Åsvägen 3 433 63 Sävedalen tel: 031 / 26 54 80 E-post: camo.kaj@swipnet.se</p>
<p>Årsavgift: 80 kronor</p> <p>Postgiro: 45049 - 4</p>		

Ordförandens spalt

Ijusare tider

I skrivande stund är vi i början på december. Ur kalendarisk synpunkt ter väl sig rubriken lite märklig. Vad jag menar är att vi på Amf 4, efter en mycket arbetssam och turbulent höst, nu kan skönja resultatet av alla förändringar. Förändringar som innebär nya uppgifter, fler värnpliktiga och fler anställda. Vi kommer fram till årsskillet att slutföra personalomflyttningar och intagandet av ny organisation och därmed byta ett liv i packlädor mot effektivt arbete.

Inför verksamhetsåret 2001 har vi genomfört budgetdialog med HKV (under ledning av Marintaktiska kommandot). Dialogen genomfördes i mycket positiv anda och jag har gott hopp att nu planerad verksamhet skall kunna genomföras med samma höga ambitionsnivå som de senaste åren.

Vad som kan påverka ambitionsnivån i värnpliktsutbildningen är den högt, om inte allra högst prioriterade uppgiften att ta hand om all nyanställd personal. Om ni kommer ihåg från min förra spalt så berättade jag där att regementet har fått ett nyttillskott av mer än 50 officerare i huvudsak med bakgrund i armén. Var och en förstår att regementets framtid är helt beroende av att dessa officerare ges en adekvat inskolning till amfibiekåren.

Detta arbete är redan i full gång och tillsammans med Amf 1 och AmfSS har två treveckorsperio-

der med taktikutbildning och fältövningar genomförts.

På den civila sidan har regementet cirka 40 nyanställda. Även här börjar introduktion och rutiner att sätta sig och vi kan redan se positiva effekter och resultat av dessa nyanställda.

När det gäller värnpliktsutbildningen har vi nu tillsammans med Amf 1 och AmfSS en gemensam verksamhetsplan för utbildningsåren 2001-2002. Här kan nämnas gemensam vinterutbildning, högvaktstjänst, det så kallade "baskerprovet", deltagande i internationella övningar och naturligtvis som tidigare gemensam slutövning inom ramen för SAMMARIN.

SAMMARIN genomförs nästa år här på västkusten. På grund av ändrad utbildningsrytm med värnpliktsuttryckning i V134 måste slutövningen genomföras mitt i semesterperioden. Var och en inser vilka komplikationer som kommer av att en övning med enheter ur hela marinen genomförs samtidigt i en skärgård med semestrande fritidsbåtsägare. Här krävs på alla nivåer en informationsinsats utöver det vanliga samt i genomförandet ett mycket stort hänsynstagande. Det kommer säkerligen att inträffa ett antal tillbud men alla dessa båtar och fartyg men det får inte hända olyckor.

Amf 4 och Göteborgs garnison ansvarar för värdskapet för alla besökande enheter vilket innebär

en extra anspänning och arbetsinsats.

Under sommarperioden genomför vi dessutom traditionellt Kånsöläger för våra ungdomar i UKA 4 och Sjövärns kåren, vilket också kräver sina resurser.

Sammanfattningsvis vågar jag påstå att trots stora arbetsuppgifter så har vi nu en organisation och struktur för att möta dessa utmaningar. Vi ser framtiden an med stor tillförsikt.

Avslutningsvis vill jag tacka kamratföreningen för det gångna året och önska alla ett riktigt

Gott Nytt År.

Bo Andersson

Nuläget vid Muséet och Oskar II Fort

Av: Gustav Lundberg

KA 4 museum och OII fort

Vad blir det av OII fort är en fråga som jag ofta får.

Målet är väl inte klart ännu men efter ha talat med Leif Lindqvist på Fastighetsverket gäller följande:

Steg 1: Staten måste bestämma att fortet skall bli byggnadsminnesmärke". Beslutet torde ske i år (2000). Positivt.

Steg 2: Göteborgs kommun skall bygga ut Försvarsgatan så att den kan förlängas in på fortområdet. Detta innebär en planändring.

Efter samtal med handläggarna på Stadsbyggnadskontoret har de inte fått ärendet ännu. Handläggning av ett sådant ärende tar ett år. Om det blir ett överkla-

KA4 Museum, en idyll

gande, ytterligare 1-2 år. Alltså steg 2 kan ta 1-3 år,

Steg 3: Byggande av gatan och uppsättning av staket för att avskilja fortområdet från AMS 4

område bör vara klart på ett år.

Alltså torde det inte hända så mycket på de närmaste åren av iordningställning av fortet.

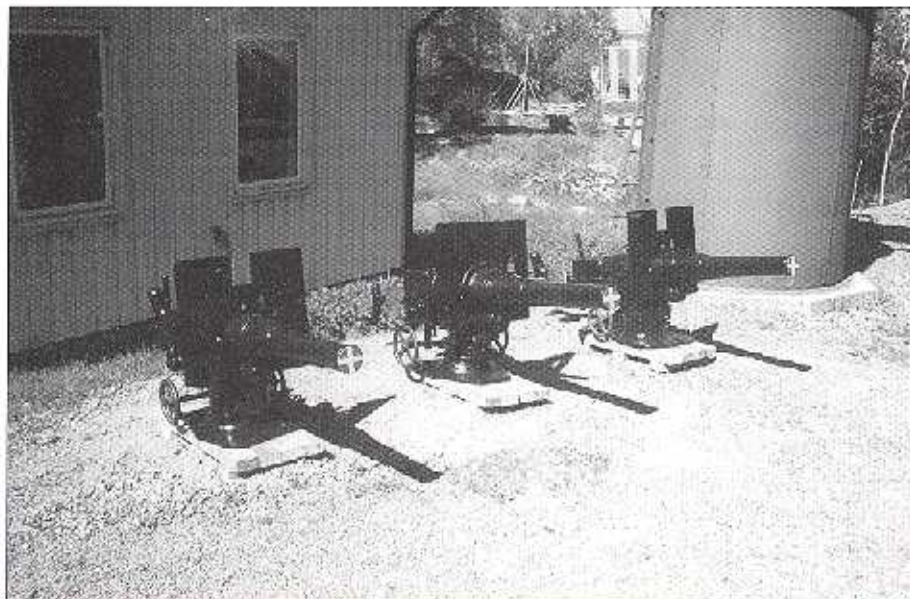
Tidsaspekten kan röra sig om 2-4 år.

Under tiden kan dock ändå hända en del. C AMF 4 har föreslagit att 15 cm pjäserna på Styrso skall flyttas tillbaka, samt att det fattas beslut på ett gammalt förslag om flyttning av 57 mm pjäserna på Stårholmen. I och med att Styrso-batteriet skall läggas ned ock "skrotas" kan detta bli verklighet relativt snart.

Arbetet med att renovera fortanläggningen i övrigt torde inte påbörjas innan de redovisade stegen blivit klara.

Enligt Leif Lindström finns inga konkreta planer klara för fortet utan endast några visioner något logement ev. köket, så att det sy-

*Syrenoverade kaponjärkanoner på väg till O II Fort
Kaponjär – från fästningsvall utskjutande kasematt som medgav att man kunde skjuta längs vallgrav (Red amm.)
Foto: Ur KA 4 museums arkiv*

nes vad det använts till.
Eftersom vi på KA 4 museum har tagit tillvara och renoverat 3 st kaponjärkanoner skall vi försöka påverka så att tre platser iordningställs och pjäserna sätts upp.
Samarbetet mellan vårt museum och "fortmuseet" måste också struktureras.

Föredrag (Försvarsupplysning)

Göteborgs samverkande Kamratföreningar i samarbete med Göteborgs FBU-förbund inbjuder till föreläsning

Tema: **Försvaret förr, nu och i framtiden**

Tid: 2001-02-28 klockan 18.30

Plats: AMF 4 (fd KA 4) Bohussalen

Föreläsare: C AMF 4 öv Bo Andersson
övt Bert-Erik Pousar

Efter föreläsningen bjudes på supé på Officersmässen

Anmälan: Senast 20 februari till C AMF 4
sekreterare tfn 031-69 27 40 eller
Christer Norlander tfn 031-28 68 45

*Till: Kaj Modig
Redaktören KA 4*

*Önskar få detta infört i årets sista tidning
Hälsningar Odebo*

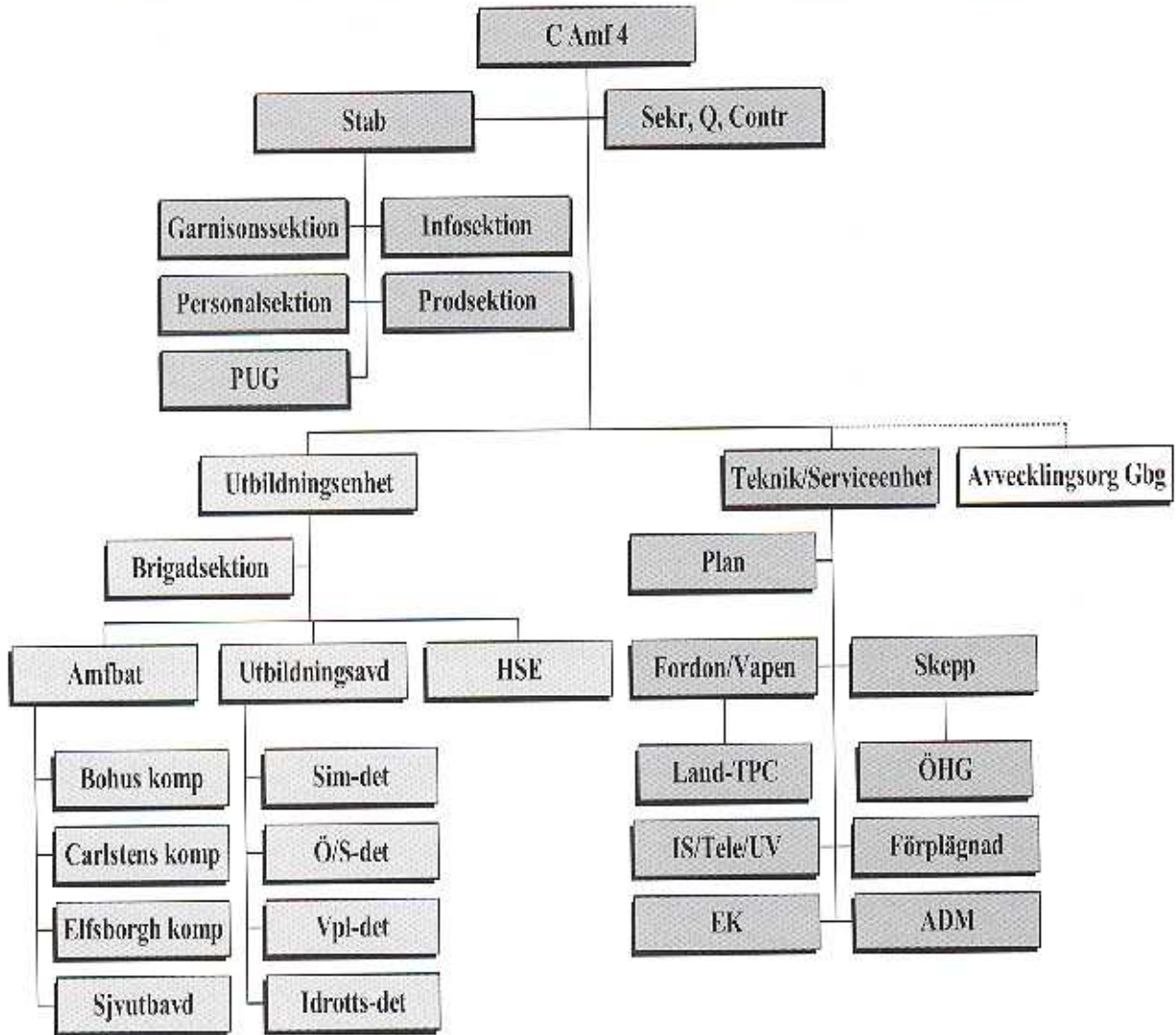
Nya Varvet 300 år

Under årets "sommardagar" har en bildutställning ägt rum, som berört den militära och civila verksamheten på Nya Varvet under 300 år. Vi utställningsansvariga vill tacka personalen vid KA 4 museum för den hjälp ni bidragit med.

Som tack överlämnar vi ca 2.500 kronor till museifonden.

Utställningsansvariga
J. Boström, G. Sundström, N. Odebo

KA 4 byter namn och blir AMF 4

Några förklaringar till uttryck i organisationsschema

Q -	Kvalitetsuppföljning	HSE =	Hälso-SjukvårdsEnhet
Contr =	Ekonomiuppföljning	IS/Tele/UV =	Tekniker elektronik m.m.
PUG =	PersonalUtvecklingsGrupp	EK =	Ekonomikontor
Ö/S-det =	Övnings/Skjutfältsdetalj	ÖHG =	ÖrlogsHamn Göteborg
Sim-det =	Simulatorutvecklingsdetalj	ADM =	Administrationskontor

KA 4 har blivit Amf 4

Den 1 juli bytte Älvsborgs Kustartilleriregemente KA 4, namn till Älvsborgs Amfibieregemente Amf 4. Samtidigt genomfördes en omfattande omorganisation av regementet. Regementschefen, öv Bo Andersson, blev samtidigt även chef för Göteborgs Garnison.

Regementsstaben har, främst för att kunna leda och samordna garnisonsgemensam verksamhet, förstärkts inom flera funktioner, t ex info-, personal- och säkerhetstjänst. Under den nybildade garnisonssektionen lyder insatscheferna och Karingbergets vaktstabschef är övlt Bo-Göran

Mellbin.

Amf 4 huvuduppgift är att utbilda ca 500 värnpliktiga per år, huvuddelen mot befattningar inom 1. Amfibiebrigaden som är ett insatsförband. Utbildningen sker vid Amfbat som tillsammans med Utbildnings-avdelningen, Hälso/Sjukvårdsenheten samt Brigadsektionen bildar Utbildningsenheten. Chef för UtbE är övlt Hans-Richard Wijkmark. Han är även ställföreträdande regementschef.

Garnisonsgemensamma funktioner som förplägnad, lön, res, inköp, redovisning, växel mm, bildar tillsammans med olika tekniska funktioner Teknik/Serviceenheten. Här ingår även Land- och Sjötransport-

centralerna samt Helpdesk. Chef för TSE är kk Michael Aaröe (från 01-01-01 övlt Christer Carlsson).

Avvecklingsorganisation Göteborg är underställd C Amf 4. Vid AO Gbg sker den slutliga avvecklingen av MKV/FO 32 och innebär främst arkivavveckling. Chef för AO Gbg är mj Lars Fuxén.

Antalet yrkesofficerare vid Amf 4 har utökats till 159. Till dessa kommer ett 60-tal officerare på bemanningsuppdrag, utlandstjänstgöring mm. Antalet civilanställda är 114 st, varav huvuddelen tjänstgör vid TSE.

Större händelser Amf4 år 2001		Vecka
Vinterutbildning i Älvdalen	105	103-
Övning Amfibie	113-114, 141-142	
Högvakt	21/3-24/3, 25/3-31/3	123-
Nordic Peace 2001 i Nordnorge	124	126-
Övningsuppehåll	129	131-
SANIMARIN Västkusten		

KA 4 Historik av Henrik Lange

"I min Fars gömmor fann jag lite historia, skriven 1993 när pappa var drygt 85 år" skriver Carl-Henrik Lange och bifogar följande historia. Mina minnen av Dig Carl-Henrik inkluderar 6.5 mm träflisor i baken och mig, som vicekorpral, när vi druck te i Ert kök i Ankarhuset Nya Varvet, och pappa översten helt oförhoppandes kom in. Tack för det fina bidraget till tidningen.

Kaj

Artikelförfattaren som IKA tillsammans med ÖB Rapp och Gennij Almgren
Foto: Vår Marin 1962

Den 1:e april inställde jag mig i Göteborg vid KA 4. Vi hade inte någon bostad i Göteborg, så familjen var kvar i Karlskrona. Vår äldsta dotter borde också avsluta vartermännen i sin skola innan vi flyttade. På lediga stunder jagade jag efter en bostad. Självt bodde jag på Frälsningsarméns hotell på Postgatan. Det var enkelt, relativt billigt, lugnt, stillsamt och vänligt. När striderna ute i Europa upphörde, och kungjordes i olika massmedia, tågade studenterna i Göteborg sjungande genom gatorna, härande sina norska kamrater i triumf. Målet var Göteborgs Handels- och Sjöfartstidnings officin och dess chefsredaktör Torgny Segerstedt, som symboliserade motståndsrörelsen och var Hitlers värste vedersakare såväl här hemma som i Norge. GHT:s officin låg också vid Postgatan och jag kunde från mitt fönster följa händelserna. Man hurrade för freden och jag tänkte i mitt stilla sinne: "Det är underbart med ungdomens entusiasm, men ack vad det är långt kvar till något som kan kallas fred.

Det var en jobbig tid med avvecklingen av beredskapen och uppbyggandet av en organisation för ut-

bildning. Det var också en mycket intressant tid. Regimentet var ju nytt. Kaserner höll alljämt på att uppföras. Många verksamheter fick försiggå i gamla baracker från beredskapstiden. Vi hade ingen skjutbana, utan rodde i stora tiohuggare tvärs över Göta Älv till Färjenäs, där det då ännu fanns en stor civil skjutbana. Vi fick en kombination av handvapen- och roddträning.

Vårt kasernområde var helt öppet. En allmän landsväg löpte genom det. Allmänheten var nyfiken på det nya och vår regementschef överste Rudolf Kolmodin saknade ingalunda sinne för PR. Han anbefälde uppvisningsövningar under lördagar och söndagar, då folk strömmade till i hundratal och tog sin försvarsmateriel och sina kustartillerister under okulärbesiktning. Jag tror att regementets popularitet grundlades under dessa öppna övningar. Man fick se vad man hade fått för sina ekonomiska uppoffringar för försvaret.

21 centimeters kanorna var ju också väldiga bjässar. En kanon förflyttades i tre delar. Underlavett, som

väggde 17 ton och delvis grävdes eller sprängdes ner i marken. Överlavett, som väggde 15 ton och sist men inte minst själva eldröret. Varje del fästes vid transport till var sitt hjulaxelpar och drogs av en sexhjulsdreven terrängdragbil, som kunde förvärvas från amerikanerna i Belgien direkt efter kriget för 20 cents per kilo. Modellen hette Brockway och väggde 15 ton, så det blev ju ändå en slant. På KA 4 motorverkstad togs terrängdragbilarna isär, byggdes om för våra klimatförhållanden och gjorde sedan tjänst i många år. En del av fordonen förblev isärtagna och användes för reparation av dragfordonen. Vi levererade även några stycken till Flygvapnet.

På värkanten fick jag syn på några villor, som var under uppbyggnad på Dingegatan, alldeles nära KA 4 och Oscar II Fort. Sedan jag talat med byggmästaren om pris och villkor samt lyckats ordna finansieringen, samt kommit överens med min familj, köpte vi huset och flyttade från Karlskrona till Längedrag i början av juni, sedan skolan slutat i

Terrängdragbil m/46 "Brockway" Bränsleförbr. normalkörning landsväg 12 lit/mil
Foto: ur tygmilskatalog Mirlugp TP

Karlskrona. Vi arbetade med vår trädgård och ordnade ett mycket vackert stenparti och trivdes med livet. Barnen fick säsongskort till badet på Saltholmen och blev skickliga i både simning och simhopp.

På sommaren 1946 kommenderades jag till England för att söka ta del av krigserfarenheter vid det då ännu existerade kustartilleriet därstädes. Jag kom först till Dover, där ett 38 centimeters batteri var grupperat, fast uppställt i pansartorn. Deras uppgift var att kontrollera trafiken i kanalen mellan Dover och Calais. Man berättade för mig att Churchill en gång besökt batterierna. Man hade därvid avlossat en salva med det grövsta batteriet mot tyskarna, som stod på den franska kusten. Men det dröjde blott några minuter innan svar kom

från tyskarna och deras eld låg blott ett par hundra meter plus.

Jag lade märke till att det var blott pjäserna som visades mig. Plötsligt en dag blev jag kallad till chefen, varvid han glädjestrålade meddelade mig att Sverige, som dittills ur sekretessynpunkt klassats lågt liksom Polen blivit uppflyttat, så att jag nu också beviljats tillstånd att studera deras eldledning. Härvid förrevisades jämväl den radarstation, som användes för lägesbestämning av fiendliga mål, vilket för mig var nyhetens behag och som blev inledningen till den radaranskaffning, som jag senare anförtroddes.

Sedan kom jag till Coast Artillery School i Plymouth. Där fick jag tillfälle att studera även andra batterier och andra radarstationer. Jag fick även tillfälle att se och även beskjuta ett radiostyrt mål. Pjäsen var en sixpounder twins. Den bestod av två, i samma lavett liggande pjäser,

som påminde om våra 57 mm pjäser. De laddades av två man, som stod vända mot varandra. Den ene laddade med vänster hand, den andre med höger. Riktmedlet påminde om en lodbasmätare. Jag riktade mot vattenlinjen och de första skotten låg rätt i sida men något plus. Jag drog ned 100 yards och sköt ett nytt lag, som fortfarande låg rätt i

21 cm kanon M/42

Foto: Ur KA 4 museums samling

sida men minus i förhållande till målet. Kvickt höjde jag 50 yards och fyrade av. Fullträff i målet! Skjutningen avbröts och jag förklarades fullärd. När jag sedan blev chef för KA Skjutskola anskaffade vi också radiostyrda mål, men jag kopplade en bogserlina och en liten drake efter målbogseraren för att inte förstöra själva bogseraren.

I skolan i Plymouth var samlade kustartillerister från hela Imperiet: Indien, Australien, Singaporé, Sydafrika, Canada etc. Det förekom också exercis med de olika vapnen, varvid jag fick se en brittisk sergjeant major ta befälet över, och jaga, bl.a. överstar ur Imperiestyrkorna. Det var ord och inga visor!

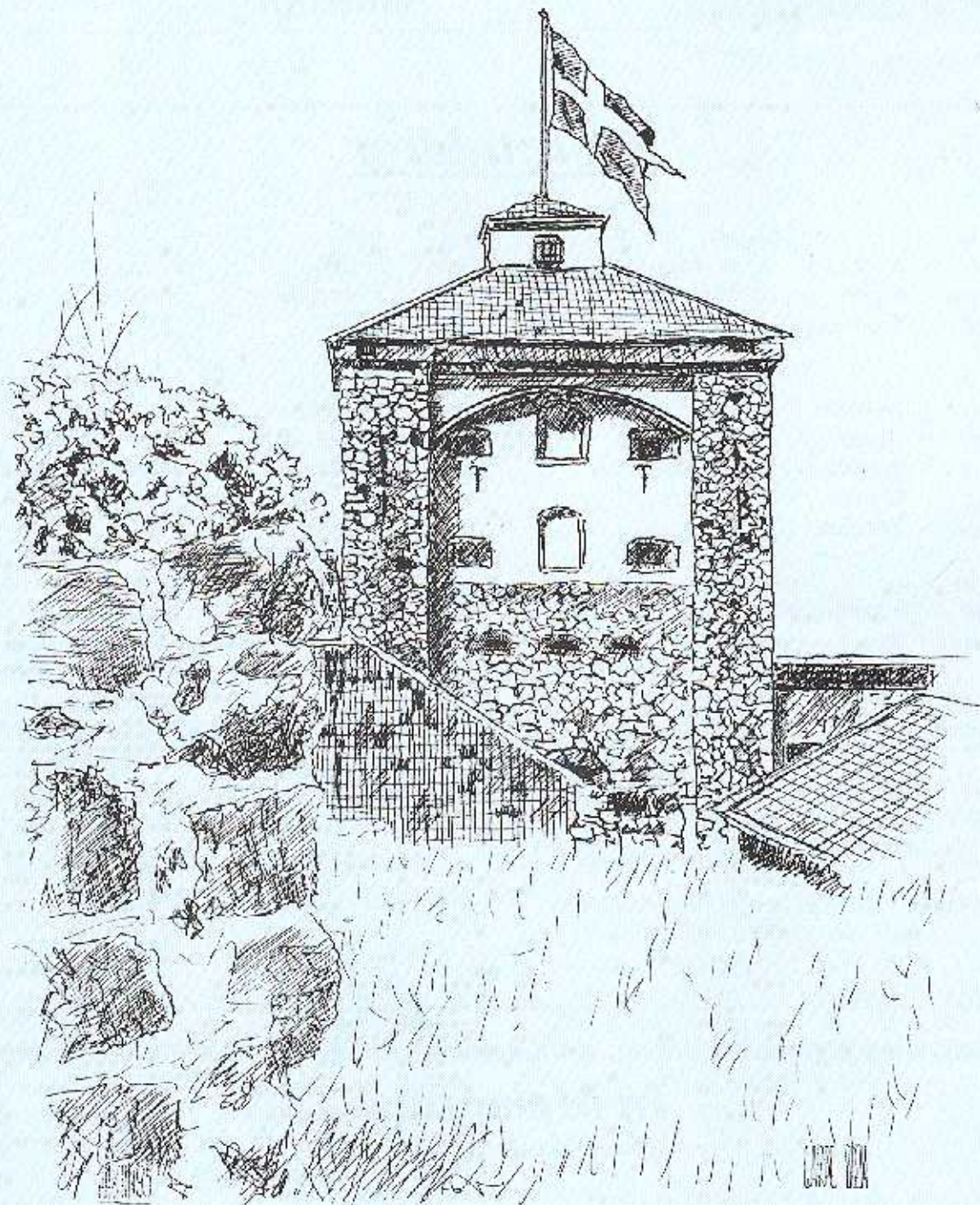
En dag upptäckte jag en radarstation av en för mig helt ny och främmande sort, och uppenbarligen med ett annat frekvensband. Med hjälp av ett par glas öl på en pub lyckades jag avlocka min instruktör vad

det var fråga om. Det ledde till att jag 1949 reste ut till England igen. Denna gång med uppdrag att köpa radarstationer för 15 miljoner svenska kronor. Jag hade en yngre kamrat, som var en duktig tekniker, med mig och vi var väl förberedda i marinförvaltningen för vårt uppdrag. Vi visste väl vad vi ville ha. I sex veckor förhandlade vi från 9 på morgonen till 6 på eftermiddagen och när vi gick hem till vårt hotell för att lugn och ro tänka igenom vad vi kommit fram till, och vad vi kanske skulle ändra till nästa dag, så uppenbarade sig ett utvilat gäng för att äta middag med oss. Varje kväll slutade med att vi kom hem till the Manager. Han frågade oss om vi var nöjda och underhöll oss på sin flygel. Ett instrument, som han var näst intill virtuos på. Alltnog, vi fick den materiel vi ville ha och engelsmännen var ytterst intresserade av de modifikationer vi drev igenom. Vi avslutade vår sejour i Portsmouth på marinens radarskola, där vi plockade upp idéer till utbildningsanordningar.

Hemvägen tog vi över Frankrike. Det ställde sig inte dyrare än den vanliga båtvägen från Tilbury till Göteborg. Vi studerade under fyra dagar landstigningskusterna och den oerhörda materiella förstörelsen ännu nära fyra år efter händelserna. Vi såg massor av illa byggda tyska befästningar med sönderskjutna batterier, där det fortfarande låg kvar granater och krutkarduser i parti och minut.

Vi besökte i Paris också en televisionsfabrik och fick se deras tekniskt sett mycket högtstående produktion. Vi blev också hujadna på lunch. Det finns många sätt att uppehålla livhanken.

Efter detta trodde jag på en kort sejour på utbildningsavdelningen i Stockholm, så vi behöll vårt lilla fina hus i Långedrag. Men det blev tyvärr inte så. Min nästa befattning blev, sedan jag befordrats till överstelöjtnant, att vara chef för Kustartilleriets Skjutskola. Det var en mycket intressant befattning, men vi tvangs sälja vårt hus i Göteborg och fick, tack vare Birgittas svager, arkitekten Stig Ancker, ett radhus på Lidingsö.

**KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG**